

Helse- og omsorgsdepartementet
Krisestab HOD
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.: Covid-19 oppdrag 277 del a
Vår ref.: 20/47239-13
Saksbehandler: Svein Lie
Dato: 27.12.2020

Formelt svar på Covid-19 oppdrag fra HOD 277 del a - Ny vurdering av fly fra Storbritannia, samt regler for testing og karantene etter opphold i Storbritannia

Vedlagt finnes svar på dette oppdraget.

Det ble sendt til HOD som redigerbare Word-fil fredag 25.12.2020 kl. 14:19.

Sammendrag

- Rutiner og kapasitet for å sikre testing av alle som normalt kommer med fly fra Storbritannia er under arbeid, men er ennå ikke sikret eller etablert i tilstrekkelig grad
- Restriksjonene i covid-19-forskriften § 8 a knyttet til personer som ankommer med direktefly fra Storbritannia bør videreføres etter 26. desember 2020, og foreløpig til 29. desember.
- Helsedirektoratet kan gi ny vurdering til Helse- og omsorgsdepartementet innen mandag 28. desember kl. 12.00 basert kunnskap om etablering ved Gardermoen, Flesland og Sola og erfaringen med registreringsordningen og etterfølgende rapportering fra POD til Helsedirektoratet via fylkesmennene til kommunene.

Vennlig hilsen

Johan Georg Røstad Torgersen e.f.
direktør

Jon Hilmar Iversen
konsulent

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:
FOLKEHELSEINSTITUTTET, Utbrudd @fhi.no

Helsedirektoratet

Avdeling kommunale helse- og omsorgstjenester

Jon Hilmar Iversen

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20

Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Svar på covid-19 oppdrag fra HOD 277 del a

- Ny vurdering av fly fra Storbritannia, samt regler for testing og karantene etter opphold i Storbritannia

Sammendrag

- Rutiner og kapasitet for å sikre testing av alle som normalt kommer med fly fra Storbritannia er under arbeid, men er ennå ikke sikret eller etablert i tilstrekkelig grad
- Restriksjonene i covid-19-forskriften § 8 a knyttet til personer som ankommer med direktefly fra Storbritannia bør videreføres etter 26. desember 2020, og foreløpig til 29. desember.
- Helsedirektoratet kan gi ny vurdering til Helse- og omsorgsdepartementet innen mandag 28. desember kl. 12.00 basert kunnskap om etablering ved Gardermoen, Flesland og Sola og erfaringen med registreringsordningen og etterfølgende rapportering fra POD til Helsedirektoratet via fylkesmennene til kommunene.

Bakgrunn

Helse- og omsorgsdepartementet ga 23. desember i oppdrag 277 a Helsedirektoratet, i samråd med Folkehelseinstituttet, om en ny vurdering av restriksjonene i covid-19-forskriften § 8 a knyttet til personer som ankommer med direktefly fra Storbritannia bør videreføres etter 26. desember 2020, og i så all hvor lenge.

Helsedirektoratet har tidligere, i oppdrag 272, gitt råd til departementet i tilsvarende spørsmål. Rådet var at vi anbefalte videreføring av restriksjonene knyttet til personer som ankommer med direktefly til 2. januar 2021.

Helsedirektoratet har mottatt følgende vurdering fra FHI til oppdrag 277:

Oppsummering av FHIs innspill

- *Det er sannsynlig at den nye varianten også finnes i andre land. Det er derfor viktig å sikre god etterlevelse av karantenekravene for alle tilreisende fra land med høy forekomst av smitte.*
- *Alle som har vært i UK siste to uker bør testes ved ankomst og etter 7 dager, og positive prøver bør helgenomsekvenseres. Det samme gjelder for nærkontakter til personer i denne gruppen som får påvist SARS-CoV-2.*
- *Det er ikke grunn til å forlenge stans av flyvninger til UK så snart man kan teste denne gruppen ved ankomst og etter 7 dager og har strammet inn unntakene fra karantene*
- *FHI er bekymret for at man tillater å ta imot store grupper av militært personell fra UK uten effektiv karantene (i grupper på 40), og at man ikke pålegger karantene for nærkontakter av asymptomatiske tilfeller (jf § 4b).*

Henvisning til FHIs svar på oppdrag 272 og 275

I oppdrag 272 påpekte vi at det er sannsynlig at den aktuelle varianten finnes i flere land, og viktigheten av å fortsette arbeidet som allerede er i gang med å redusere risiko for importsmitte generelt. Da forebygger vi import av virus av alle varianter, også fra land som ikke har virusovervåking med helgenomsekvensering.

Vi skrev også at det beste for å hindre import av ny virusvariant fra UK er å:

- 1. Styrke etterlevelse av karantenereglene og informasjon om dette til reisende fra Storbritannia (det vil si alle som har hatt opphold i Storbritannia siste 14 dager).*
- 2. Øke testing for reisende fra UK. Generelt anbefaler vi, i tillegg til eksisterende restriksjoner, at alle som ankommer fra UK testes ved ankomst og på dag 7. Dersom man kan avslutte karantene ved negativ test på dag 7, får man et insentiv til å ta denne testen. Eventuelle positive prøver bør sendes FHI for sekvensering. Slik testing bør ikke være obligatorisk, iallfall ikke for barn under 12 år.*
- 3. Redusere unntak fra karantene. Alternativt bør man innføre en generell innstramming av de aktuelle paragrafene: test ved ankomst, arbeidskarantene fram til negativ test tidligst tatt dag 3, fritidskarantene fram til negativ test dag 7. Vi ga konkrete forslag til forskriftsendringer.*
- 4. Vi anbefaler ikke at karantene forlenges til 14 dager; normal karantenelengde er tilstrekkelig.*

I oppdrag 275 skrev vi at når intensivert testing og innstramming i karanteneregelverket er på plass, ser ikke FHI det som nødvendig å hindre innreise fra UK. De kapasitetsmessige vurderingene av når dette er klart, overlates til Helsedirektoratet.

Restriksjoner for direktefly

Her følger vår vurdering av om restriksjonene i covid-19-forskriften § 8 a knyttet til personer som ankommer med direktefly fra Storbritannia bør videreføres etter 26. desember 2020, og i så all hvor lenge.

FHIs vurdering fra oppdrag 275 er uendret: så snart intensivert testing og innstramming i karanteneregelverket er på plass, ser ikke FHI det som nødvendig å hindre innreise fra UK.

Vi påpeker imidlertid at man ikke kan ta sikte på et fullstendig vanntett system, da varianten antakelig allerede finnes i flere andre land.

- England, Danmark og Island som har påvist viruset er også de som sekvenserer mest, de fleste andre land sekvenserer veldig lite. Varianten er også tydelig til stede i Irland.*
- Danmark opplyser at de antar at denne stammen allerede sirkulerer i populasjonen. De tilfellene de har påvist har ikke kjent tilknytning til UK.*
- Storbritannia antar at stammen har spredt seg til flere land allerede.*
- Det har vært mye reise mellom UK og andre land, også i de seneste månedene.*

Det viktigste blir derved å sikre god etterlevelse av karantene for de største gruppene som passerer grensene.

Testing og karantene etter opphold i UK

Her følger vår vurdering av behovet for å endre reglene for testing eller karantene for de som har oppholdt seg i UK, herunder for flypersonell og transportpersonell. Helsedirektoratet bes om forslag til eventuelle endringer i covid-19 forskriften.

Det vises til forslagene i oppdrag 272. FHI gir fra 22.12.20 også råd om at nærkontakter til personer med påvist SARS-CoV-2 som har vært i UK siste 2 uker også testes straks og på dag 7.

Det spørres her spesifikt om flypersonell og transportpersonell som reguleres i § 6 g:

§ 6g. Unntak fra innreisekarantene for flypersonell og togpersonell på godstog

Flypersonell og togpersonell på godstog, som starter arbeidet sitt i Norge og som reiser til et område med karanteneplikt etter vedlegg A, uten at vedkommende forlater flyet eller toget, er unntatt innreisekarantene i både arbeidstiden og fritiden i Norge.

Dersom personellet forlater flyet eller toget i et område med karanteneplikt etter vedlegg A, er personellet unntatt fra innreisekarantene i både arbeidstiden og fritiden dersom de

- a. i Norge testes for SARS-CoV-2 i løpet av det første døgnet de ankommer Norge, og*
- b. deretter testes hver sjuende dag, eller på døgnet åtte, ni eller ti dersom det er åtte, ni eller ti døgnet siden de sist ble testet i Norge for SARS-CoV-2.*

Flypersonell og togpersonell på godstog, som ankommer Norge fra et område med karanteneplikt etter vedlegg A og ikke skal arbeide på innenriks flygninger eller innenriks togtransport, er unntatt innreisekarantene i arbeidstiden, men har innreisekarantene på fritiden.

Forslaget fra FHI var følgende: Unntaket i §6g bør ikke gjelde reisende fra UK. Alternativt bør man innføre en generell innstramming av paragrafen slik FHI har foreslått: test ved ankomst, arbeidskarantene fram til negativ test tidligst tatt dag 3, fritidskarantene fram til negativ test dag 7.

Det bemerkes samtidig at det er skarp kontrast mellom det å avlyse alle fly fra UK for en gruppe som kan forventes å teste seg og etterleve karantene, og det å planlegge stor militær øvelse med betydelig kontingent fra samme sted, uten at det finnes egnet karantenested for disse (oppdrag 274).

FHI benytter også anledningen til å minne om at § 4 punkt b i covid-19 forskriften med krav til karantene og isolasjon ikke tar høyde for asymptomatiske tilfeller, siden definisjon av «nærkontakt» relateres til symptomdebut. FHI ga i oppdrag 272 forslag til omformulering for å ivareta nærkontaktkarantene også ved asymptomatiske tilfeller. Effektiv smittesporing og karantene av nærkontakter vil fortsatt være det viktigste tiltaket for å stanse spredning av den nye varianten av SARS-CoV2.

Vurdering av sosiale konsekvenser

De sosiale konsekvensene av avlyste fly kan bli betydelige. Det er også nødvendig å vurdere tiltakene etter smittevernlovens § 1-5 og International Health Regulations.

Merknad

FHI ber om at vurderingen i sin helhet, inklusiv grafisk utforming, legges ved i det endelige svaret til HOD.

Helsedirektoratet har gjennomgått tiltakene som må settes i verk for å kunne avvike ankomst av inntil 200 personer per flyankomst til Gardermoen. Dersom en skal ha testkapasitet som sikrer at 200 personer kan testes i løpet av en time er det behov for 6-8 parallelle testlinjer. Det må tilrettelegges med utvidet areal for nye testfelt og rekrutteres personell til testlagene.

Alternativ til at alle testes ved ankomst er at det testes i oppholdskommunen hvor de er i karantene. Da må det være mulig å spore de som velger å reise direkte til karantene på oppholdssted. Rutinene med bruk av skriftlig rapport skjema er i utvikling sammen med POD. Fra 25. desember er det startet rapportering med melding fra alle politidistrikt til Helsedirektoratet. Meldingen omfatter nå kun passasjer som har vært i Storbritannia i løpet av de siste 14 dagene. Erfaringen etter første innsending er at det er behov for å skjerpe presisjonen i meldingene slik at de kan følges opp i oppholdskommunen. Meldingsrutinen knyttet til registreringsordningen vil ikke fungere før den kan skje elektronisk. Helsedirektoratet melder videre til kommunene via fylkesmennene.

Vurdering

FHIs vurdering fra oppdrag 275 er uendret: så snart intensivt testing og innstramming i karanteneregelverket er på plass, ser ikke FHI det som nødvendig å hindre innreise fra UK. Dette er også det sentrale teamet i Helsedirektoratets vurdering.

Per 25. desember er det ikke etablert hverken tilstrekkelig arealkapasitet eller bemanning ved Gardermoen for testing av fulle passasjerfly fra England. Vi har vært i kontakt med LHL som driver testlinjene på vegne av Ullensaker kommuner. LHL kan bemanne 6 testlinjer på ett til to døgns varsel. antar at dette kan være på plass i løpet av første del av kommende uke, det vil si 29.12 eller senere

Ordningen med registrering av alle som kommer til landet kan sikre at de som kommer eventuelt kan testes innen 24 timer i oppholdskommunen. De første registreringene av reisende fra Storbritannia er mottatt i dag, 25. desember. Det er behov for å justere skjemaet og rutinene før vi har en ordning som kan fungere. Dersom ordningen skal omfatte alle som kommer fra Storbritannia vil det kreve økt bemanning til oppgaven i Helsedirektoratet.

Registreringsmeldingene skal gå fra Helsedirektoratet til fylkesmennene som distribuerer til sine kommuner. Helsedirektoratet har møte med fylkesmennene i morgen, 26. desember, for å drøfte erfaringene etter 1 døgns drift. Det vil ventelig være behov for justering av rutinen mot fylkesmenn og kommuner også før denne løsningen fungerer etter hensikten.

Helsedirektoratets vurdering og anbefaling til Helse- og omsorgsdepartementet

Restriksjonene i covid-19-forskriften § 8 a knyttet til personer som ankommer med direktefly fra Storbritannia bør videreføres etter 26. desember 2020, og foreløpig til 29. desember.

Helsedirektoratet 25.12.2020

Helsedirektoratet kan gi ny vurdering til Helse- og omsorgsdepartementet innen mandag 28. desember kl. 12.00 basert kunnskap om etablering ved Gardermoen, Flesland og Sola og erfaringen med registreringsordningen og etterfølgende rapportering fra POD til Helsedirektoratet via fylkesmennene til kommunene.

COVID-19

Oppdrag fra HOD nr. 277 om ny vurdering av fly fra Storbritannia, samt regler for testing og karantene etter opphold i Storbritannia

25. Desember 2020

Oppdragstekst

Vi viser til

- Helsedirektoratets svar på oppdrag 272 om å "stanse direkteflyvninger fra Storbritannia så snart som mulig, og i første omgang for 2 døgn".
- Endring i covid-19 forskriften § 8 a vedtatt ved kongelig resolusjon 21. desember 2020: "De som ankommer Norge med fly direkte fra Storbritannia skal ikke forlate flyet. De kan likevel forlate flyet dersom det er nødvendig for å ivareta menneskers liv og helse, eller i det enkelte tilfelle etter tillatelse fra Helsedirektoratet eller kommunelegen der flyet befinner seg. Flyet skal forlate Norge så snart som mulig".
- Helsedirektoratets svar på oppdrag 275, med anbefaling om å videreføre flystans for Storbritannia til 2. januar 2021
- Helse- og omsorgsdepartementet besluttet 22. desember 2020 å videreføre restriksjonene knyttet til personer som ankommer med direktefly fra Storbritannia. Departementet skal vurdere tiltaket på nytt 26. desember 2020.

Vi ber Helsedirektoratet, i samråd med Folkehelseinstituttet, om en ny vurdering av:

- om restriksjonene i covid-19-forskriften § 8 a knyttet til personer som ankommer med direktefly fra Storbritannia bør videreføres etter 26. desember 2020, og i så all hvor lenge.
- behovet for å endre reglene for testing eller karantene for de som har oppholdt seg i Storbritannia, herunder for flypersonell og transportpersonell. Helsedirektoratet bes om forslag til eventuelle endringer i Covid-19 forskriften.

Helsedirektoratet skal vurdere behovet for endringer i lys av EU-kommisjonens rådsanbefaling av 22. desember 2020 om håndteringen av den nye virusvarianten fra UK.

Frist:

Fredag 25. desember 2020 kl. 12:00 for oppdragets del a.

Senest søndag 27. desember kl. 12:00 for oppdragets del b.

Oppsummering av FHIs innspill

- Det er sannsynlig at den nye varianten også finnes i andre land. Det er derfor viktig å sikre god etterlevelse av karantenekravene for *alle* tilreisende fra land med høy forekomst av smitte.
- Alle som har vært i UK siste to uker bør testes ved ankomst og etter 7 dager, og positive prøver bør helgenomsekvenseres. Det samme gjelder for nærkontakter til personer i denne gruppen som får påvist SARS-CoV-2.
- Det er ikke grunn til å forlenge stans av flyvninger til UK så snart man kan teste denne gruppen ved ankomst og etter 7 dager og har strammet inn unntakene fra karantene.
- FHI er bekymret for at man tillater å ta imot store grupper av militært personell fra UK uten effektiv karantene (i grupper på 40), og at man ikke pålegger karantene for nærkontakter av asymptomatiske tilfeller (jf § 4b).

Henvisning til FHIs svar på oppdrag 272 og 275

I oppdrag 272 påpekte vi at det er sannsynlig at den aktuelle varianten finnes i flere land, og viktigheten av å fortsette arbeidet som allerede er i gang med å redusere risiko for importsmitte generelt. Da forebygger vi import av virus av alle varianter, også fra land som ikke har virusovervåking med helgenomsekvensering.

Vi skrev også at det beste for å hindre import av ny virusvariant fra UK er å:

1. Styrke etterlevelse av karantenereglene og informasjon om dette til reisende fra Storbritannia (det vil si alle som har hatt opphold i Storbritannia siste 14 dager).
2. Øke testing for reisende fra UK. Generelt anbefaler vi, i tillegg til eksisterende restriksjoner, at alle som ankommer fra UK testes ved ankomst og på dag 7. Dersom man kan avslutte karantene ved negativ test på dag 7, får man et insentiv til å ta denne testen. Eventuelle positive prøver bør sendes FHI for sekvensering. Slik testing bør ikke være obligatorisk, iallfall ikke for barn under 12 år.
3. Redusere unntak fra karantene. Alternativt bør man innføre en generell innstramming av de aktuelle paragrafene: test ved ankomst, arbeidskarantene fram til negativ test tidligst tatt dag 3, fritidskarantene fram til negativ test dag 7. Vi ga konkrete forslag til forskriftsendringer.
4. Vi anbefaler ikke at karantene forlenges til 14 dager; normal karantenelengde er tilstrekkelig.

I oppdrag 275 skrev vi at når intensivert testing og innstramming i karanteneregelverket er på plass, ser ikke FHI det som nødvendig å hindre innreise fra UK. De kapasitetsmessige vurderingene av når dette er klart, overlates til Helsedirektoratet.

Restriksjoner for direktefly

Her følger vår vurdering av om restriksjonene i covid-19-forskriften § 8 a knyttet til personer som ankommer med direktefly fra Storbritannia bør videreføres etter 26. desember 2020, og i så all hvor lenge.

FHIs vurdering fra oppdrag 275 er uendret: så snart intensivert testing og innstramming i karanteneregelverket er på plass, ser ikke FHI det som nødvendig å hindre innreise fra UK.

Vi påpeker imidlertid at man ikke kan ta sikte på et fullstendig vanntett system, da varianten antakelig allerede finnes i flere andre land.

- England, Danmark og Island som har påvist viruset er også de som sekvenserer mest, de fleste andre land sekvenserer veldig lite. Varianten er også tydelig til stede i Irland.
- Danmark opplyser at de antar at denne stammen allerede sirkulerer i populasjonen. De tilfellene de har påvist har ikke kjent tilknytning til UK.
- Storbritannia antar at stammen har spredt seg til flere land allerede.
- Det har vært mye reise mellom UK og andre land, også i de seneste månedene.

Det viktigste blir derved å sikre god etterlevelse av karantene for de største gruppene som passerer grensene.

Testing og karantene etter opphold i UK

Her følger vår vurdering av behovet for å endre reglene for testing eller karantene for de som har oppholdt seg i UK, herunder for flypersonell og transportpersonell. Helsedirektoratet bes om forslag til eventuelle endringer i covid-19 forskriften.

Det vises til forslagene i oppdrag 272. FHI gir fra 22.12.20 også råd om at nærkontakter til personer med påvist SARS-CoV-2 som har vært i UK siste 2 uker også testes straks og på dag 7.

Det spørres her spesifikt om flypersonell og transportpersonell som reguleres i § 6 g:

§ 6g. Unntak fra innreisekarantene for flypersonell og togpersonell på godstog

Flypersonell og togpersonell på godstog, som starter arbeidet sitt i Norge og som reiser til et område med karanteneplikt etter vedlegg A, uten at vedkommende forlater flyet eller toget, er unntatt innreisekarantene i både arbeidstiden og fritiden i Norge.

Dersom personellet forlater flyet eller toget i et område med karanteneplikt etter vedlegg A, er personellet unntatt fra innreisekarantene i både arbeidstiden og fritiden dersom de

- a. i Norge testes for SARS-CoV-2 i løpet av det første døgnet de ankommer Norge, og
- b. deretter testes hver sjuende dag, eller på døgnet åtte, ni eller ti dersom det er åtte, ni eller ti døgnet siden de sist ble testet i Norge for SARS-CoV-2.

Flypersonell og togpersonell på godstog, som ankommer Norge fra et område med karanteneplikt etter vedlegg A og ikke skal arbeide på innenriks flygninger eller innenriks togtransport, er unntatt innreisekarantene i arbeidstiden, men har innreisekarantene på fritiden.

Forslaget fra FHI var følgende: Unntaket i §6g bør ikke gjelde reisende fra UK. Alternativt bør man innføre en generell innstramming av paragrafen slik FHI har foreslått: test ved ankomst, arbeidskarantene fram til negativ test tidligst tatt dag 3, fritidskarantene fram til negativ test dag 7.

Det bemerkes samtidig at det er skarp kontrast mellom det å avlyse alle fly fra UK for en gruppe som kan forventes å teste seg og etterleve karantene, og det å planlegge stor militær øvelse med betydelig kontingent fra samme sted, uten at det finnes egnet karantenested for disse (oppdrag 274).

FHI benytter også anledningen til å minne om at § 4 punkt b i covid- 19 forskriften med krav til karantene og isolasjon ikke tar høyde for asymptomatiske tilfeller, siden definisjon av «nærkontakt» relateres til symptomdebut. FHI ga i oppdrag 272 forslag til omformulering for å ivareta nærkontaktkarantene også ved asymptomatiske tilfeller.. Effektiv smittesporing og karantene av nærkontakter vil fortsatt være det viktigste tiltaket for å stanse spredning av den nye varianten av SARS-CoV2.

Commented [NM1]: 4b er en egen paragraf - antar du her tenker §4 punkt b. Prøvde å presisere litt i teksten,

Vurdering av sosiale konsekvenser

De sosiale konsekvensene av avlyste fly kan bli betydelige.

Det er også nødvendig å vurdere tiltakene etter smittevernlovens § 1-5 og *International Health Regulations*.

Merknad

FHI ber om at vurderingen i sin helhet, inklusiv grafisk utforming, legges ved i det endelige svaret til HOD.